

Megjelen
szombaton reggel.

Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor.
Egyes szám 24 fill.

HONTI LAPOK

Szerkesztő és laptulajdonos:
HALÁSZ FERENC.

Főmunkatárs:
PÁLYI PÁL.

Nyitltér sora 40 fill.

Hivatalos
s magánhirdetések
árszabás szerint

Többszöri hirdeté-
seknel megfelelő ár-
engedmény.

Ipolyság, 1904. október hó 1.

Őszi közgyűlés.

Ipolyság, szeptember 29.

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága szeptember 29-én tartotta meg *Lits Gyula*, vármegyénk főispánjának elnöklete alatt rendes őszi közgyűlését.

Ugynevezett szürke közgyűlés volt. A gyér számban megjelent megyeatyák a tárgysorozat iránt lanyha érdeklődést mutattak.

Egy volt, a mi az általános figyelmet lekötötte: a főispán tartalmas, és a szokottnál terjedelmesebb megnyitó beszéde, mely két fontos kérdést ölelt föl.

Az egyik kérdés a várható *téli inség*, és az az ellen való védekezés megértése volt. A főispán kérte a megyeatyákat, hogy ebben a védekezésben ők is telhetőleg tanácsosak és utbaigazítással támogassák a közigazgatási hatóságokat.

A másik kérdés az *Ipolyszabályozás* volt. Bizonyos melankóliával jelentette ki a főispán, hogy ezt az elsőrendű kérdést — bár ő is előszeretettel csüngött rajta — a mutatkozó részvétlenség folytán *elajzott* kell tekintenie.

Még ugyan tett kísérletet a kérdés orvoslására, de az általa főtvetett medermélyítés, és a lomha vizek sebességének fokozása az Ipoly garázda kiöntéseit apasztani nem fogja.

Bár bizonyos körök érthetetlen ellen-szenvvel viseltek az Ipolyszabályozás iránt, szégyene volna a vármegyéneknek, ha ez a szabályozás meg nem történnék, és az Ipoly kiöntés továbbra is helyi csapás maradna. Talán még tehetne vármegyénk főispánja egy utolsó, erőteljes kísérletet, hiszen a társuláshoz szükséges holdmennyiségből már alig néhány holdnyi hiányzik.

Fontos volt még a főispán azon kijelentése, hogy az igazságügyi kormányal folytatott személyes tárgyalás eredményeként az *ipolysági kir. közjegyzőség kettéválasztása* — körülbelül bevezetett tény.

Ki kell még emelnünk a közgyűlés azon hazafias határozatát, hogy Debrecen város és Sárosvármegye átiratára a *magyar nyelv és jelvények* jogainak külképviselőben való érvényesítése tárgyában *felír* a törvényhozáshoz.

Aldozott végül a törvényhatóság a *Rákóczi-kultusz*nak is. Elvben elhatározta, hogy II. Rákóczi Ferenc arcképét a vármegyei székház diszterme részére megfesteti.

Igaz, hogy ezt meg kell előzni Kos-

suth Lajos arcképének, mert utóbbi arcképének lefőstését a törvényhatóság már jóval előbb elhatározta.

*

Lits Gyula főispán délelőtt 10 órakor a közönség éljenzése között elfoglalja az elnöki széket.

Elnöki megnyitó.

Midőn a múlt közgyűlésen üdvösen tapasztaltuk, hogy a politikai válság megszűnésével az ország sorsának intézése rendes, békés mederbe terelődött vissza, nem is gyanítottuk, hogy ezt a válságot csakhamar öpp oly súlyos aggasztó válság, a *mezőgazdaság válsága* fogja felváltani. Ez a válság nagy aggodalmakat kelt, mert még a 66-iki aszály sem volt ily súlyos, mert az csak az ország keleti részét sújtotta, most pedig ez a katasztrófa nemcsak egész hazánkat, de mondhatni egész Középeurópát érte. Annál nagyobb a csapás, mert nemcsak a gabona termés kevés, de állatállományunk elpusztulása is fenyeget. Kettős a feladat tehát, mert nemcsak embertársainkon kell segíteni, de állatállományunkat is kell megmenteni. Elsősorban népünket kell a katasztrófától megmenteni, mert benne a kivándorlás hajlama nőttön nő, ha látja, hogy nem kap segítséget.

Törvényhatóságunk részéről az alispán a gazdasági egyesület tevékeny és ügybuzgó elnökével karöltve idejekorán minden lehető preventív intézkedést megtett, hogy a veszedelmek lehetőleg minden vonalon elkerültesse.

Népünk ma még az aszály féltető következményeinek tudatában sines, így annál szükségesebb, hogy hatóságaink éberek legyenek. A kormány is minden eszközzel az inség elhárítására igyekszik. Ezen eszközök a közmunkák engedélyezése, termények olcsó, és ha kell, ingyen nyújtása, takarmány olcsó megszerzése. Kéri a törvényhatóság tagjait, vegyenek részt a munkában és szolgáljanak a hatóságoknak tanácsosak és utbaigazítással.

Főispánsága első idejében magán és hivatalos körökben, a helyi sajtóban, szóval az egész közvéleményben egy kérdés feküdt szőnyegen, az *Ipolyszabályozás* kérdése. Noha már hivatali előde is foglalkozott e nagy kérdéssel, az néhány évig aludt. E tavaszon kísérletet tett a közérdeklődést ráirányítani. Az érdekelt köröket értekezletre hívta. de azon alig jelentek meg 8-9-en, ezek is nagyrészt nemcsak nem kívánták a szabályozást, de sőt perhorreszkáltak. Noha e hiu kísérlettel kénytelen ezt a kérdést *elajzott* tekinteni, mégis felterjesztést tett a földmívelési kormányhoz

hogy legalább a medermélyítéssel, és a lomha vizek sebességének fokozásával kellene orvosolni próbálni e bajt. Az úgy ma a kulturmérnökség kezében van.

Az ipolysági kir. közjegyzői állás megüresedett. Miután tudomást vett a vmikolai járás azon jól föllogott közérdekeről, hogy az is kir. közjegyzőéget kapjon, személyesen járt közbe az igazságügyminiszternél. Örömmel jelentheti, hogy körülbelül *bevezetett tény*, hogy *Vámosmikola is kir. közjegyzőséget kapjon*.

Tegnap számonkéréséket tartott. Örömmel mondhatja el, hogy a vármegye tisztikara ezuttal is szorgalmának és ügybuzgalmának legfényesebb tanujelét szolgáltatatta.

Sajnos, a halálnak is bő aratása volt az idén: Elvesztette a törvényhatóság tagjai közül *Bossányi Pétert*, *Engelhardt Lipót*ot, *Kramár Pál* drt., *Lipták Nándor*t, *Schiller Antal*t. Meghalt *Huszár Béla* is, kinek közéleti szereplése egy időben vármegyénkire is kiterjedt. Kéri a bizottságot, hogy nevezettek emlékét a jegyzőkönyvben örökítse meg.

Alispáni jelentés.

Somogyi Béla főjegyző: előadja az alispáni jelentést, melynek főbb vonásai ezek:

A helyzetet ebben a félévben a nagy aszály dominálta; mely elemi csapásként nehezedett reánk, mert kihatásaiban a takarmány és élelem hiányt eredményezte, és az inség rémét rajzolta elénk.

Ebben a nehéz helyzetben eleve korán figyelmeztettem a járási- (városi) tisztviselőket a beállható veszély súlyos következményeire és előjárói kötelességeik fokozottabb teljesítésére. Utasítottam a járási tisztviselőket, miszerint beható vizsgálattal állapítsák meg a megélhetés viszonyait, hogy a szükség beállta esetén, segélykiosztás- és inségmunkák által azt enyhíthessük. Valamint én magam is arra törekszem, hogy helyszíni kiszállásaim és a lakosokkal való érintkezéseim alkalmával a helyzetet megismerjem és a veszély elhárításáról gondoskodjam.

A vármegye gazdasági egyesülete — felfogva nemes hivatását — választmányát inség-bizottsággá alakította és ebbe a járás (város) első tisztviselőit is meghívta.

Ezen inség-bizottság — a hatósággal karöltve — immár megkezdette működését; és hiszem, hogy a rendelkezésünkre álló és megszerezni remélt segélyeszközök célszerű felhasználásával sikerülni fog népünket az inség veszélyétől megóvni.

Hogy a helyzetet s ebben az inség mérvét megismerjük, elrendeltem az adatok összegyűjtését.

Ezen munkálat most van folyamatban, és a folyó hónap második felében mindenütt végre lesz hajtva.

Jelentem továbbá hogy a bizottság tagjai közül *Bossányi Péter*, *Engelhardt Lipót*, *Kramár Pál* dr. Korpona város főorvosa, *Lipták Nándor* ny. kir. törvényszéki bíró és *Schiller Antal* kir. közjegyző *haltak meg időközben*, valamint meghalt *Huszár Béla* is, aki bizott-

ságunknak legutóbb tagja nem volt, azonban közéleti szereplése annakelőtte vármegyénkre is kiterjedt. *Lypták* Nándor és *Schiller* Antal hosszabb ideig mint szolgabírák szolgálták vármegyénket.

Kérem, méltóztassék a nevezettek emlékét a jegyzőkönyvben megörökíteni.

A vármegyei alkalmazottak körében a következő személy és szolgálati változások állottak be: Főispán ur *Okolicsányi* István k. i. gyakornokot a negyedik aljegyzői állásra helyettesítette; *Czobor* Imrét k. i. gyakornoknak és *Mártonyi* Bódogot járási imoknak ki-nevezte. Nemkülönb első osztályu utmes-terekké előléptetettek *Mülpauer* József és *Blahó* József második osztályu utmesterek.

Horch Oszkár főszolgabírónak, nemkülöm-ben *Czukrász* Gyula dr. tb. főorvos szobi já-rásorvosnak — tekintettel beigazolt betegsé-gükre, — közgyűlés nem létében három havi szabadságot engedélyeztem, és az ipolyneki járásba *Sipler* Dezső szolgabírói ideglenes szolgálattételre kirendeltem.

A szobi járásorvosi teendőket ideiglenesen *Nagy* Lajos dr. tb. járás orvos látja el.

Változás állott be időközben az államépíté-szeti hivatal személyzetében is, melynek ve-zető főmérnökét *Hosszu* Pompejusz *Józsa* Pál főmérnök váltotta fel.

Ezen jelentésem keretében foglalva meg-említem, hogy a tavaszi közgyűlés helyettes főügyesszé egy évre *Folkusházy* Sándort vá-lasztotta meg.

Jelentem, hogy belügyminiszter ur október 1-én életbe fogja léptetni vármegyénkben is a járási számvevő állás intézményét.

Melynek folytán a főszolgabírák szakkép-zelt tisztviselőivel fognak rendelkezhetni, a ki a hivatal körében felmerült számszaki teend-őket fogja ellátni, és a községi vagyonke-zelés ellenőrzésében a főszolgabírói hatha-tósan fogja segíteni.

Április 20-án lépett életbe az 1903. évi IV. törvény, mely a kivándorlást szabályozza. — Augustus 1-én pedig életbe lépett az utlevél törvény, melyvel az utlevél kiadása az alispán hatáskörébe lett utalva.

Mindkét törvényre nálunk — sajnos — szük-ség van, mivel a kivándorlások hajlama népünk-nél fokozódik. Az eddig kivándoroltak száma nem jelentékeny.

A múlt félévben megvizsgáltam a központi árvaszék és a tisztí főügyész, valamint az

alsópaloitai körjegyző ügykezelését, és az észlelt csekély hiányokat orvosoltattam.

Egyben jelentem, hogy ápril hóban a já-rási tisztviselőkkel tisztí értekezletet tartot-tam, s ez alkalommal a folyó kérdések mel-lett a vicinális utak kezelésének rendje, és a községek vizsgálatának módozatai felett folytattunk beható eszmecsere-t.

A községi közigazgatás körében, a hol el-kerülhetlenül szükséges, ott a segédjegyzői állásokat közelébb rendszeresíteni fogom, mert belátom, hogy ezt a kérdést elodázni többé nem lehet.

A vármegyei községek névváltoztatása a telekkönyvekben eddig végrehajtvá nem lett. Megkerestem a telekkönyvi hatóságokat, hogy a névváltoztatást az illető helyeken felje-gyezzezzék.

Jelentem, hogy *Kramár* Pál dr. főorvos he-lyébe *Jórend* József dr. — a nyugalomba vonult *Geschwindt* Rezső helyébe erdőmesterré *Kraffszky* Ferenc lett Korponán megválasztva.

Közzgazdasági viszonyaink alakulására nyo-masztólóg hatott a hosszan tartó aszály, melyről jelentésem elején már megemlé-keztem.

Május első napjaitól négy álló hónapig tartott a nagy szárazság vármegyénkben, melyhez hasonlóra öreg emberek nem emlé-keznek.

Az ősziék — buza, rozs — középen alóli termést adtak ugyan, azonban a jobb érté-kesítéssel kárpótolták magukat a gazdák.

A tavaszi gabona-félék és kapás-növények sok helyütt a vető magot sem adták vissza.

Nagy gyümölcsstermés mutatkozott minde-nütt a vármegyében. A gyümölcs nagy része lehullott, a többi fejletlen maradt és ferges.

Legérezhetőbb azonban a hiány a takar-mányfélékben és a krumpliban.

A gazdaközönség iparkodik tudadni marhá-ján — bármí áron — melyet kitelelni nem képes.

A lakosság gondosabb része lombtakar-mányt gyűjtött, melyre az erdészeti bizottság-tól engedélyt kért és kapott, és szalmáját, törekjét helyezi biztonságba és óvja az el-pusztulástól.

Az inségbizottság közvetíteni fogja azt is, hogy a gazdaközönség a takarmányfélé-keket általában és lehető olcsón megszerez-hesse.

Az aszály veszélyét fokozzák a gyakori tüzek is, mik a nyár folyamán több helyütt

az erdőket pusztították, és sok községben házakat és takarmányféléket elemésztettek.

A viszonyok ezen szomorú állásában a gazdasági élet köréből kevés jót jelenthetek.

Mégis örömet szerez mindnyájunknak a Hontvármegyei gőzeke-szövetkezet megalakulása, mely a nyár folyamán megkezdette működését, és melyhez a legbiztatóbb remé-nyeket fűzhetjük.

A jó példa vonz, és remélem, hogy az első gőzeket vármegyénkben majd több is fogja követni.

Dicséretes mozgalmat indított meg Bars-vármegye alispánja a Szikince folyó me-derrendezésének napirendre tűzésével, mely-ben vármegyénk Szikince menti községei életérdekeik által vannak érdekelve.

A munkának azt a részét, mely reám esik, közelébb fogom elvégezni.

Főispán ur ápril 22-ére a vármegye szék-házába értekezletre hívta össze az Ipolyren-dezés által érdeket gazdaközönséget.

A nem nagy érdeklődést tanúsított közön-ség a mederrendezés érdemében végleg nem határozott. Azonban állást foglalt több kér-désben, mik által a víz áradásnak korlátot remél szabni.

Nevezetesen meghatározta a vizmosások megkötésének feltételeit; állást foglalt az Ipolymalmok kisajátítása kérdésében; nem-különb kéri határozta a mederrendezés műszaki terveinek átdolgozását; és végül kéri határozta a földmivélsügyi kormányt, hogy a nógrádi Ipolyrendezést, — mely ná-lunk az árvíz veszedelmét fokozná, — ne engedélyezze, hanem határozza el, hogy a mederrendezés alulról fölfelé fokozatosan hajtsassék végre.

Végül elhatározta az ipolymenti mocsarak lecsapolását, melyvel egyszersmind a köz-egészség ügyét is szolgálta.

Közutaink állapota ebben a félévben ki-elégítő volt.

Munkában van az ipolypásztói Ipoly-meder hid is, melynek a szabott időre való elké-szítését — remélem — semmi sem fogja akadályozni, melyet október közepe táján remélünk a közforgalomnak átadni.

Örvendetes haladás észlelhető a vicinális utak kezelése és állapotában is, melynek fejlesztését, mint a közönség nagy érdekét szívesen viselem, és megvalósítani töreksem.

Megkerestem Bars- valamint Nógrádvár-megyéket, hogy a fűzesgyarmat—vamosla-

A t. (megye-) Ház.

(Karzattávból.)

— A legutóbbi közgyűlésen ama örven-detes érzéssel váltak el a megye atyái, — mondá megnyitójában *Lits* Gyula főispán, — hogy a politikai válság immár elmúlt és egy áldásteljes munkás kor következik az áldatlan politikai harcokra, de a mos-tani ülésnek még szomorubb a hangulata az országos nagy szárazság, az országos aszály miatt . . .

Ilyenformán hangzott a beszéd, és mig férfias hangja siri esőndben áradt szerte a néptelen teremben, az ember lelke bele-ringatózott a biblikus multba, és önkény-telen előtolul Fáraó álma, a ki ime: áll vala a folyam mellett. . .

— — — — — És a folyóból feljön hét tehen, szép alkatuak, és kövér husuak és legelnek vala a nádasban.

— — — — — És ime: más hét tehen jön fel utánuk

a folyamból, rut alkatuak és vékony hu-suak és megállottak az első tehenek mel-let a folyam partján.

— — — — — És fölfalták a tehenek, a rutak és vé-kony husuak a szépeket és kövéreket és — Fáraó fölébredt . . .

— — — — — Elaludt és álmodott másodszer; és ime: hét kalász terem egy száron, kövérek és szépek.

— — — — — És ime: hét kalász vékony és a keleti széltől elperzselt nő utánuk.

— — — — — És elnyelték a vékony kalászok a hét kövér és tele kalászt; — Fáraó fölébredt és ime: álom volt . . .

— — — — — És oszlik, foszlik a bibliás idők méla hangulata, és és ott ülök a vármegye po-ros karzatán, a hol — sajnos, — mindaz, a miről a főispán komoly hangon, csak-nem megindulva beszél, nem álom, de rideg, szomorú valóság . . .

— — — — — Egyébként a százkilenc rendes és hu-

szonkét pótpontból álló közgyűlés ugyan-csak néptelen volt, és gyakran megtörtént hogy a főispán által felállított büffében több érdeklődő rajzott, mint a tanásteremben.

— — — — — Nézzük csak! az öreg urak tultesznek a fiatalokon. *Somogyi* László, *Bolgár* János rózsával vonul be, rózsája van *Lits* Gyulának is, de — természetesen — őt nem merem, igazság szerint nem is nevezhetem — öregnek.

— — — — — Bár tisztviselői, sőt a szépasszonyok is (előbbiekréspektusból, utóbbiak becőzésből) *Az öreg*-nek nevezik. Nem tudom, hogy ő ezt tudja-e, de annyi bizonyos, hogy a „*Honti Lapok*“-ban tőle egy szellemes karlsbadi fürdő-levél ezen név alatt jelent meg.

*

— — — — — 131 pont! hiszen kimondani is borzasztó sok! . . . És az óriási tárgysor ugy megy sorba, mint a karika esapás. . . sehol semmi, a mibe megakadhatna az ellenzék. . . sehol gáncsra ok. . . minden a legnagyobb rendben. . .

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer-tűdőbetegségek-nél légzőszervek hurutos bajainál ugymint idült bronchitis, számarhurut különösen k lábadozóknál influenza után ajánlatik. Íméli az étvágyat és a testsúlyt, eítávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik

A gyógyszerárakban üvegenként 4 koronáért kapható. — Figyeljünk, hogy mánder üveg alanti céggel legyen ellátva F. HOFFMANN--LA ROCHE & Co vegyészeti gyár BASEL (Svájc.)

dányi, és illetőleg a dacsólam—kékkői utaknak azt a részét, mely az ő vármegyéjükbe esik, a vicinális utak sorába felvegyék.

A felvétel megtörtént; most tárgyalunk a hozzájárulási arány kérdésében.

Keresedelemügyi miniszter ur 10.000 kor. segélyt ígért a szob—márianosztrai vicinális ut áthelyezésével járó költségek fedezésére. Ugyanis arról van szó, hogy az ottani vicinális ut a völgybe lenne áthelyezendő, mi által a fa-, kőfuvarozás megkönnyítenék, és a márianosztrai fegyház is jobb uthoz jutna.

A tanügy terén előfordult fontosabb mozzanatokról jelenthetem, hogy az 1903/4 tanév a május és június hónapokban megtartott évről vizsgákkal befejeztetett, s ezen tanévben a szorgalomidő minden iskolánál a törvény kívánalmához képest legalább 8 hónapig betartott.

Az évről vizsgák alkalmával Hoffer Márton meri földbirtokos több iskolának kiosztás végett 142 drb. szépkötésű jutalomkönyvet küldött.

Berczeller Sándor ipolysági lakos ez évben is egy aranyat ajándékozott az ipolysági ipar-tanonc iskolának, mely jó példát az ipolysági kereskedők és iparosok közül ez évben is többen követték.

A magyar nyelv sikeres tanítása és terjesztése körül kiváló érdemeket szerzett tanítók közül Horn Lipót bái magániskolai, és Bály Lajos szudi ág. ev. iskolai tanítókat a vallás és közoktatásügyi miniszter ur 100—100 korona jutalomban részesítette; az ipolysági takarékpénztár által hason célra ez évben is adományozott 60 korona jutalmat Klein Mihály felsőterényi ág. ev. tanító nyerte el. A dr. Körösy József fővárosi statisztikai hivatal igazgatója által tett s a hason célú alapítvány kamataiból Bály Gyula egyházmárai, Szvetlik János fehérekúti, Nedeczky Ferenc szántói, Krizs József százdi, Szkladányi Béla szentantali; a Rózsay József dr. által tett éppen ilyen célú és kezelési alapítványból pedig Bály Lajos szudi és Krauscher Ernő nagymarosi tanítók, 50—50 korona jutalomban részesültek. Míg a „Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” honvármegyei választmánya által a tanítók magyar nyelvi jutalmazására megszavazott 200 korona Till János bái rk., Szutórisz Imre csali ág. ev., Stefesik Gábor szebellébi és Talposch Gyula dalmadi tanítók között egyenlő arányban osztott ki.

A faiskolák kezelése s különösen a gyümölcsstermelés előmozdítása körül szerzett érdemei elismerése jeléül a magyar földhivatalintézet által adományozott egyik 200 koronányi jutalmat földművelésügyi miniszter ur Dankó Andor gyekési állami elemi iskolai tanítónak ítélte oda.

A Wechsellmann féle nagy alapítvány kamataiból az ország tanítói közül 354 részére biztosított évi 200—200 korona segély; melyet nem csak a tanítók elhalálzásukig, hanem özvegyeik is élveznek. Vármegyénkbeli ezen segélyt Sipos Ferenc egegi róm. kat., Schlesinger Lipót ipolysági izr. és Varga Kálmán kisölvédi ev. ref. iskolai tanító nyerte el.

A tanítók részére az ország több helyen tartott gazdasági tanfolyam egyikére Zsámbokretzky Péter ipolynyei tanító vétetett fel.

Meg kell még említenem, hogy a közel-múltban a vármegye területén több a célnak meg nem felelő iskolai épület kielégő átalakított s kibővített.

Még jelentem, hogy földművelésügyi min. ur Orosházy Péter gyümölcsészeti vándortanítót ezen minőségben ez évre is megerősítette.

A közegészségügyi állapot az elmúlt félévben igen jónak mondható, mert járvány — Szobot kivéve, hol a kanyaró 46 esetben fordult elő, sehol sem uralkodott; vörheny, kanyaró, ronsoló toroklob 19 községben 67 esetben fordult elő.

Az ipolysági nyilvános kórházat belügyminiszter ur folyó évi július hó 22-én dr. Fáy Aladár egészségügyi felügyelő, és egy számvizsgáló által megvizsgáltatta, s annak vezetése és kezelése ellen a felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint kifogás nem emeltetett. Szóbeli utasításra kisebb módosítások és változtatások rendeltettek el.

A kórházban célszerűen alkalmazott takarékosagot pedig belügyminiszter ur 49622. számú leiratával dicséretileg kiemelte.

A kórház 1905. évi ápolási napidíját az államkincstár és belügyi tárcával szemben 1 kor. 36 fillérben (4 fillérrel kevesebbe) állapította meg.

Ápolottak e félévben 398 egyén 10547 ápolási napon át.

Az állategészségügy számokban kifejezve a következő volt:

Lépfene előfordult 11 községben; Ragados száj- és körfőfájás 4 községben;

Sertés orbánc 9 községben;

Sertésvész 16 községben;

Rüh 2 községben.

Ujszülött borjúk genyvértüése 3 községben; mely utóbbinak az elfojtására földművelésügyi miniszter urtól szakférfiak kiküldését kérelmeztem az óhajtott sikerrel.

Közbiztonsági állapotaink a múlt félévben kielégítőek voltak.

Az élelemhiányt nyomom követő lopások eddig nagyobb számban elő nem fordultak.

A közgyűlés a jelentést tudomásul veszi.

Aljegyző választás.

Lits Gyula főispán: következik egy III. osztályu aljegyzői állás betöltése A kandidáló bizottságba maga részéről Bartokorics Ágostont, Luka Pált, Schreiber Aladárt nevezi ki, a közgyűlésnek megválasztásra ajánlja Bolyár Jánost, Teánka Istvánt, és Somogyi Lászlót

A kandidáló bizottság munkálátát befejezve Lits Gyula főispán: jelenti, hogy egyedül Okolicsányi István közg. gyakornok pályázott. (Éljensz)

Lits Gyula főispán: Okolicsányi Istvánt megválasztott III. osztályu aljegyzőnek jelenti ki.

Miniszteri leiratok.

1. Tisza István gróf miniszterelnök köszönő levelét.

2. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter leiratát a tvh. közuti terhes szerződéseknek a törvényhatósági bizottság által leendő jóváhagyása tárgyában.

3. A belügyminiszter leiratát a vármegyei alkalmazottak javadalmazása tárgyában.

4. A belügyminiszter leiratát az egygyermekrendszer megállása tárgyában.

5. A belügyminiszter leiratát a törvényhatósági bizottság s a vármegyei alkalmazottak fizetésrendezése tárgyában hozott határozatának jóváhagyása iránt.

6. A belügyminiszter leiratát az 1904. évi házipénztári költségvetés tárgyában.

7. A belügyminiszter leiratát a községi (kőr) jegyzők fizetésrendezése tárgyában.

8. A kereskedelemügyi miniszter leiratát a szob—márianosztrai vicinális ut áthelyezése tárgyában — a közgyűlés minden vita nélkül tudomásul veszi.

Pedig az ilyen hosszú napirendet hónapokra megobstruálhatná egy öklömnyi Lengyel Zoltán is.

*

Beavatott szem nagy hibát vesz észre a közgyűlésen. Nincs itt Totovies Kálmán, és ha Totovies nincs itt, nincs cukor. Ha nincs cukor, kiszáradnak a torkok, és hogy ez ne történjék, vagy nem szónokolnak, vagy vizet isznak.

Ez alkalommal vizet ittak.

Hanem a Totovies eljárásához sok szó fér. Az ő cukorkái szokássá és gyakorlattá váltak. A régi gyakorlat és szokásjog — törvény. A ki a törvényt elmulasztja, meg nem tartja, — vétséget követ el. A vétség pedig fegyelmileg torlandó meg... Nem lehetne tehát megindítani az elmaradt cukorkákért a fegyelmi vizsgálatot?!

*

A főispán megnyitója során bejelentette, hogy az Ipolyszabályozás valamelyes megoldására egy bizottságot hitt össze. Meghívta az egész érdekeltséget, de csak 8—9 ember jelent meg az értekezleten, és azok is elleneztek a szabályozást.

Marad minden a régiben. Őszkor kiönt, tavaszkor kiönt, eső után kiönt a mi kedves kis folyónk, és látva, hogy nem bírunk vele, ezentul még szabálytalanabb lesz...

*

Megtudjuk a megnyitóból azt is, hogy Hontmegyében ezentul két királyi közgyűző lesz. Az egyik Ipolyságon, a másik Vámosmikolán.

Igazán nem tudja az ember, örüljön-e a dolognak, avagy nem? és melyik szálló mondást alkalmazza rá;

— Két dudás egy esárdában... vagy:

— Egy rókáról két bőrt!...

*

Méhes János bátyánk haragszik az autómobilokra. Azt akarja, hogy szabályozzák meg a „száguldó nyaktilót”. Igaza van. Czobor alispán is azonnal ráhagyja, hogy igaza van. Vajda Pál szívét szintén gyűlölség tölti el ellenünk, mert már az ő lovainak is volt vele ügyük. Jankovich Béla dr., Krupce István, Haydín Károly, mind-mind Méhes nézetén vannak. Egyik azt szeretné ha lassan, másik ha gyorsan megy, olyik meg is számoztatná a bestiákat... Lits Gyula főispán megnyugtatja az urakat, hogy majd fölír a kormányhoz, a honnan egyformán fekezzék meg a gépkocsikat, mert a mi Hontban van, a szalantnyai savanyuvíz-koesi, azt nem kell bántani, az jámbor szegény... És az autómobil? ... Száguld tovább.

*

Amíg az autómobil ilyen nagy port vert föl, Sáros átíratát, hogy a külföldi közös képviselői hatóságok magyarul levelezzenek velünk, esőndesen szó nélkül vették tudomásul azzal, hogy e tárgyban mi is felírunk a kormánynak.

Talán már a férfi-kebleket nem hevitik a nemzeti ideálok?

Avagy az előadó javaslata volt olyan hazafias szellemben tartva, hogy nem kellett semmit hozzátenni?...

*

Az 53. pont után a főispán 10 perc szünetet adott.

Szokatlan dolog nálunk és egy, a parlamenti életben jártas megyeatya meg is jegyezte:

— Szünet csak a fárasztó nagy beszédek után dukál.

— Hagyd el, — mond a másik, — ez az unalom sokkal jobban fáraszt...

*

Asszonyok a karzaton! mert az unalmas közgyűlés dacára akadtak ilyenek is, pedig a javából.

Először egy szép barna asszony jön a fiával, és a ragyogó szemü gyereknek a megyei asszonyok büszkeségével magyarázta az alkotmány roskadó védbástyáját.

Czobor alispán — szégyeljük magukat a

Szolgálati pragmatika.

Landauer Béla dr. (b. főjegyző): bemutatja Hevesvármegye átiratát a köztisztviselők szolgálati pragmatikájának megalkotása tárgyában.

A közgyűlés elhatározza, hogy hason szellemű feliratot küld az országgyűlés képviselőházához.

A német nyelv ellen.

Czompó Ede: bemutatja Sárosvármegye, Debrecen város és Abauj-Torna vármegye átiratát a külügyi hatóságoknak német nyelvű levelezése tárgyában.

Elhatározza a közgyűlés, hogy Sárosvármegye átiratát, mely a többi hasonló tárgyú feliratok közül a legmeggyőzőbben védelmezi a magyar nyelv jogait *hason szellemű felirattal pártolja.*

II. Rákóczi Ferenc hamvai.

Okolicsányi István IV. aljegyző: bemutatja az állandó választmány javaslatát, mely szerint a vármegye közönsége Udvarhely vármegye átirata értelmében intézzen Ő Felségéhez hódoló feliratot II. Rákóczi Ferenc hamvainak hazaszállításáért.

Az indítványt a közgyűlés egyhangulag elfogadja.

II. Rákóczi Ferenc arcképe.

Okolicsányi István IV. aljegyző: bemutatja az 1848—49-i Kossuth Múzeum ajánlatát II. Rákóczi Ferenc arcképének a vármegye részére leendő megfestése tárgyában.

A közgyűlés utasítja a vármegye alispánját, hogy a kérdést tegye tanulmány tárgyává s a jövő közgyűlésnek konkrét javaslatot tegyen.

A vármegyei napdíjasokért.

Somogyi Béla főjegyző bemutatja az állandó választmánynak a vármegyei napdíjasok fizetésrendezésére vonatkozó javaslatát, mely szerint két napdíjas állás 1000 koro-

megye ifjabb atyái, — egyedül Czobor alispán köszönti a menyecskét, a kihez később két más szép asszony is került.

És hogy kitartottak!... hogy érdeklődtek az ülés iránt... azaz inkább az ülésen résztvevők iránt...

... De azt hiszem, nem igen köszöntö volna meg egy fiatal atyja sem a megyének, ha hallotta volna, a mint a menyecskék letárgyalják.

Ipolyság nagyközség szabályrendeletben állapította meg azt az időt, a mikor minden tisztességes marha legelni menjen. Jakab Lajos és társai ezt a személyes szabadság korlátozásának látják, és meg is apelláltak.

Eddig nem lenne semmi baj, de az öreg Tót Sándor (zsubri) is beleavatkozott a dologba, és a közgyűlésen is meg akarta indokolni álláspontját.

Baj a dologban csak az, hogy Tótnak nincs jussa a megye székházában való felszólalásra, mert nem tagja a megyebizottságnak.

Mikor a főispán ezért a szólás jogát tőle megvonta, Tót Tirbore haragosan tette be maga után e mondással az ajtót: — Majd lesz ráink szükség a képviselőválasztáskor...

nával, kettő 900 koronával, kettő 950 koronával s egy 750 k.-val fog 1905. évi január 1-től kezdődőleg javadalmaztatni.

A közgyűlés a javaslatot egyhangulag elfogadta.

Egyéb ügyek.

A közgyűlés a tárgysor többi pontját vita és különösebb érdeklődés nélkül az állandó választmány javaslata szerint intézte el.

A tárgysort 1 óra körül kimerítették, mire a közgyűlés Lits Gyula főispán éltetése mellett feloszlott.

A h é t r ő l.**A huszuszora ellen.**

A huszuszoraellenindított mozgalom, melybe huszfogyasztó közönségünk tekintélyes része, mintegy másfélszáz család lépett, mint előre látható volt, sikerrel végződött. Az eredmény az, hogy *új mézárások lesz,* mely *méltányos áron* fogja adni a húst azon keveseknek is, kik nem léptek ebbe az erkölcsi szolidaritásba.

Ennek az erkölcsi szolidaritásnak ereje az, hogy a szövetezett közönség kizárólag az új mézárásokat fogja támogatni, még abban az esetben is, ha a többi mézáros előreláthatólag csak azon taktikai okokból, hogy az új mézárásokat elriassza, egy időre az új mézárások áránál alacsonyabb árakkal akarna versenyezni.

Vasárnap tartotta meg a szövetezett közönség a kir. törvényszék tanácstermében elhatározó értekezletét, melynek lefolyása a következő volt:

Az értekezlet elnöke *Helmbacher Nándor* kir. tsvz. elnök, az értekezleten egybegyűlt nagyszámu érdekelteket szívélyes szavakkal üdvözli s az értekezlet jegyzőkönyvének vezetésére *Sztrhárszky Gyulát* kéri fel.

Ezek után az értekezlet elnöke előterjeszti, hogy az értekezlet célja, határozni

Hogy a vármegye pénzét hová tegyék, ezen névszerint szavaznak a megye atyái. Hogy így mindenki maga legyen oka, ha valami baj lesz...

Erdekes, hogy mikor *Kohn Márk dr.* a Hontmegyei Népbank r. t. igazgatója a megye pénzét az Ipolysági Takarékpénztárban akarja elhelyezni, szavazatát, mint *érdekelt félét* nem fogadták el.

Különben a Hontmegyei Népbank r. t. hatása már nagyon észrevehető volt, mert az Ipolysági Takarékpénztár mellett csak 20 szavazat esett.

Igaz, hogy ellene — egy se...

A Tót bácsi esete folytán kimondta *Lits Gyula* főispán, hogy jövőben csupán megyebizottsági tag lehet jelen a teremben.

Alig, hogy ez kimondatik, óriás robajjal vágódik be a karzat-ajtó, Czobor alispán érzékenyen a füléhez kap, és sietve üzen a karzatra:

— Sziveskedjenek az urak a terembe menni, mert nagy a léghuzam, a karzattal bezáratom...

Ki lement, ki nem, de ezek után a karzati karcolatnak — természetesen, hogy vége szakadt.

Némó.

a felett, hogy a fogyasztó közönség milyen álláspontot foglaljon el a felette magas husárrakkal szemben.

Ennek folytán felkéri *Halász Ferenc* árvaszéki ülnököt, mint a mozgalom megindítóját, hogy ismertesse az értekezlettel az ügy állását.

Halász Ferenc részletesen ismertetővén az ügy állását többi közt eladja, hogy a legtöbb város fogyasztó közönsége a fölötté drága husárrakkal szemben már állást foglalt, sőt a dolog már odafejlődött, hogy egy némely városban a hus ára hatóságilag szabályoztatott.

Megszerezte a közeli huspiacok árait s ebből folyólag a mézárásokat ajánlattételre hívta fel. Három ajánlat érkezett be, a melyek között a legelőnyösebb *Büchler Samu* vámosmikolai mézárosé, a kiről különben is jó referenciákat szerzett.

Büchler ajánlata az, hogy ha a fogyasztók támogatják, hajlandó Ipolyságon mézárásokat állítani fel, s jó minőség és szolid árak mellett a fogyasztók igényeit kielégíteni.

Javasolná, küldjön ki az értekezlet saját kebeléből egy öttagu bizottságot, a melynek feladata az lenne, hogy *Büchler* mézáróssal a szerződést megkösse, s a mézárások felállítására esetén az általa kimért hus minőségét, tisztaságát s annak árait ellenőrizné.

E tekintetben ő már *Büchlerrel* tárgyalt s az kész magát a feltételeknek alávetni. Az elnök felhívására *Halász Ferenc* előterjesztéséhez senki nem kíván hozzászólni.

Ezek után az öttagu ellenőrző bizottságot az értekezlet egyhangulag a következőkből választotta meg: a bizottság elnöke *Helmbacher Nándor* kir. törvényszéki elnök, tagjai: *Kovács S. Endre dr.* megyei főorvos, *Csermák Ernő dr.* ügyvéd, *Törös Sándor* pénzügyi titkár és *Halász Ferenc* árvaszéki ülnök.

Halász Ferenc egyuttal a következő javaslat határozattá emelését kéri:

„Az 1904. évi szeptember hó 10-én kelt nyilatkozat aláírói vállalt erkölcsi szolidaritásukat fenntartják, és kötelezik magukat kizárólag a *Büchler Samu* által felállítandó mézárásokból husszükségletüket beszerezni mindaddig, míg *Büchler Samu* az öttagu bizottság által időközönként megállapítandó husárrakat betartja.

Ezen erkölcsi szolidaritás, a többi mézáros által netán megkísérlendő alacsonyabb versenytárrakkal szemben is kötelező.

E javaslat egyhangulag határozattá emelkedett. *Halász Ferenc* végül javasolja, hogy az értekezlet *Helmbacher Nándor* kir. tszéki elnöknek az értekezlet elnökének kifejtett tevékeny működéséért s az értekezlet vezetéséért köszönetét nyilvánítsa.

Ez indítvány egyhangu lelkesedéssel elfogadtatván s az értekezletnek több tárgya nem lévén, az elnök az értekezletet berekeszti.

— **Az egyházmegye köréből.** Az egyházmegyei főhatóság *Mózes* Sándort újmisést Nagymarosra segédlelkészül küldte ki.

— **A közigazgatás köréből.** *Okolicsányi István* vármegyei aljegyzőnek törvényhatóságunk közgyűlésében egy évi szabadságot engedélyezett, mely idő alatt mint honvéd önkéntes katonai kötelezettségét fogja leróni. — *Horváth Oszkár* ipolyneki fősolgabíró és *Csukrácz Gyula dr.* vámosmikolai járás orvos újabb 3—3 havi szabadságot kaptak.

Egy üdvös mozgalom.

Alakítsunk fogyasztási szövetkezetet.

A huszuzsora ellen indított mozgalomnak megvan az üdvös tanúsága, és ez az: hogy a fogyasztó közönség szövetkezése irányítja az élelmi szerek árát, nem pedig a nagy haszonra dolgozó kereskedők.

Ez az üdvös tanúság kedveltette, sőt érlelte meg azt a rég lappangó üdvös eszmét, hogy létesítsünk Ipolyságon fogyasztó szövetkezetet.

Az erre megindítandó mozgalom előhangjaként Ivánka Oszkár orsz. képviselő, a Hangya országos szövetkezet egyik igazgatójának elnöklete alatt tegnap egy bizalmas jellegű előértekezlet volt, melyen részt vettek Helmbacher Nándor, Kovács S. Endre dr., Berkó István, Marek Károly és Halász Ferenc.

Ivánka Oszkár behatóan vázolta egy ilyen szövetkezet körvonalait. Alapja a szövetkezetnek egy alaptőke, mely a leendő tagok üzletrészek jegyzésével teremtenek meg. Legáltalánosabban a tagoknak csupán ugynevezett kettős felelőssége van, vagyis csupán üzletrészek készítesen összegéig felelősek.

A szövetkezet megalakulásával felállítják a szövetkezeti boltot, melynek üzleti részét az igazgatóság látja el és ellenőrzi. Kezére jár az ellenőrzéssel, az üzlet részére olcsó beszerzési források teremtésével, és teljes gyámolítással az országos Hangya-szövetkezet.

Igy a tagok elérik nemesak azt, hogy sokkal olcsóbban és jobb minőségben vásárolják a saját üzletükben a mindennemű élelmi és egyéb fogyasztási cikket, mint más üzletben, de azonfelül saját fogyasztásukkal saját alaptőkéjüknek virágzást, üzletrészeknek pedig még osztalékot is teremtenek.

Ivánka Oszkár szakszerű előadása oly meggyőző volt, hogy az értekezlet nyomban elhatározta a mozgalom megindítását, és az aláírási ívek kibocsátását.

Szerdán, e hó 5-ére hívják össze az elhatározó értekezletet, melyen különös előzetesekből Ivánka Oszkár is részt fog venni, és a szövetkezet előnyeit kifejteni.

Ez értekezlet fog a fogyasztási szövetkezet megalakulása fölött határozni.

A megalakulásig az üzletrészek jegyzése nem kötelező, csupán tájékoztató szolgál arra, hogy mily nagy alaptőkével lehetne a szövetkezetet megalakítani?

Kérjük háziasszonyainkat is, hogy a szerdai értekezleten jelenjenek meg.

— **József kir. herceg a F. M. K. E-nek** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület breznóbányai közgyűlése feliratilag üdvözölte József főherceget, abból az alkalomból, hogy husz éve védnöke az egyesületnek. József főherceg az üdvözlést a következő távíratban köszönte meg:

Fogadják legbensőbb hálámat szives üdvözlötüért. Legőszintébb óhajom, hogy Isten áldja meg hazafias működésüket és legyenek meggyőződve, hogy a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesületnek mindig híve maradandok. Jászsef főherceg s. k.

— **Az Újnegyed utcái.** Beküldték alábbi sorokat: Városunk előjárósága néhány év előtt az utcákat táblákkal látta el, kivéve az „Újnegyed“ utcáit, melyekről mindez ideig megfeledkezett. E sorok írója lapunk hasábjain már előbbi időből ajánlott is egy pár nevet az „újnegyed“ utcái, illetve az ott elterülő ligetnek „Erzsébet liget“ elnevezéséhez. Újólaj ajánljuk hatóságunk figyelmébe az „Újnegyed“ utcáinak megkeresztelését. Egy városi polgár.

— **Esti betyárok.** Kezdjük hangulatosan a dolgot, hogy a mikor lesz áll az est, és elül a csorda okozta por, kigyulnak (ha kigyulnak) az erogén-lángok, a naphosszat íróasztala mellett görnyedt tisztviselő feleségével, esetleg kisasszony-lányával sétára indul, a kereskedő is becsukja boltját, a fáradt iparos leteszi szerzőszámját, és a sétáló közönség lépten-nyomon nevetlen suhanékból álló hordákra bukkan, találkozik velük, a kik le teköpi a járó-kelőköt; de ez még a dolog szelidebb része, nyájas olvasó, mert ha nő is van veled, akkor az ilyen bugrisokból álló csorda, mintegy jelre a legtrágárabb dalokba, a legmosdatlanabb beszédekbe kezd, hogy a nő arcán ég a szégyentől a bőr, te pedig véresre harapod tehetetlen dühödben az ajkad, és öklöbe szorul a kezéd; de mit tehetsz, egy ember 15—20 suhanc-legény ellen. — Ez eddig nem igen volt tapasztalható, de utóbb napról napra több a panasza, és egyre fogy a sétáló közönség. — A közönségi előjáróság kötelessége első sorban a botrányos állapotok megszüntetése. Tartson minden este rendőr-őrjáratokat és az ilyen duhajokat esukassa le, a míg a közönség az utcákon jár. A közönség pedig jelentsse fel ezeket az új esirkefogó alakokat, és hisszük, hogy van rá mód, hogy ez embert ilyen inzultusoktól megóvják.

— **Eljegyzés.** Deutsch Zsigmond ipolypásztói kereskedő eljegyezte Klein Aranka kisasszonyt Klein Henrik leányát Ipolyságon.

— **Házasság.** Wertheimer János deméni földbirtokos e hó 6-án köt házassági frigyét Wertheimer Rózsika kisasszonnyal, Wertheimer Adolf leányával Hont-Visken.

— **Az új mészárszék.** Büchler Samu, a szövetkezeti mészáros október 4-én nyitja meg mészárosüzletét a Hidutcában, a Neuspieler féle házban. A szövetség öttagu ellenőrző bizottsága Büchler Samuval ez idő szerint következő árakat állapította meg: marha leves hus kilója 96 fillér, pécenyehus 1 korona 4 fillér, borjúhús eleje 1 korona 12 fillér, hátulja 1 korona 20 fillér, birkahús 56 fillér. — Az új mészáros méltányos áráival természetesen a fogyasztó közönség azon részének is készségesen rendelkezésére áll, mely nincs a szövetség kötelességében.

— **Uj gyakorló orvos.** Hegedűs Sándor dr. gyakorló orvos Nagymaroson telepedett le. Oklevelét a törvényhatóság tegnapi közgyűlésén hirdették ki.

— **Az „Iparos Kör“ből.** Az „Iparos Kör“ csütörtökön Darida István háznagy vezetése alatt választmányi ülést tartott, a mikor új tagokat vettek fel. Örömmel fogadták a könyvtáros jelentését, a mely szerint a könyvtár beszerzés folytán legutóbb 50 kötettel bővült.

— **Elárverezett birtok.** A dalmadi Sántha-féle birtokra, melynek utóbbi gazdája özv. Schiller Antalné volt, tegnap volt az árverés az ipolyági kir. törvényszék telekkönyvi hivatalában. Az ipolyági takarékpénztár vette meg 110 ezer koronáért. Azonban a selmeci takarékpénztár utóajánlatot készül beadni.

— **Segítség Tipary Dezsőnek.** Jeleztük legutóbb, hogy Tipary Dezső a tehetséges művésznövendék segítséget kért Hontvármegyétől. A közgyűlés, úgy mint eddig, ez uttal is 100 koronát szavazott meg számára.

— **Husanekdota.** Kanabokán egy vevő megy a bírőhoz, hogy a mészárszékben szagos húst kapott. A bírő megszajolja, és aztán éktelelen szidalmak és fenyegetések közt kérdi, hogy melyik mészáros adta? A vevő azt feleli, hogy a bírő u. veje Erre a bírő újból megszajolja a húst és visszaadja hivatalos komolysággal: Én nem érzem mert — náthám van.

— **Vasúti baleset.** Szerdán az esti személy vonatnak a drégelypalánki állomásból történt indulásakor egy az állomáson őrizetlenül hagyott hintóval a lovak megtűtöttek és az utátjárón haladó vonat alá kerültek. A hintót a vonat darabokra zúzta, míg a lovak megmenekültek és elfutottak. A Ravasz József ipolyynyéki földbirtokos tulajdonát képező kocsin egyedül a kocsis Tóth János ült. A vonatot visszatolták az állomásra, honnét a kocsi roncsai eltávolítása után 10 pernyi késéssel utnak indult. Kár sem a mozdonyban, sem a pályán, sem ember életben nem történt.

— **A tűzoltóságról.** A tűzoltóság, a mely a nagy nekibuzdulás után megfeneklett a közöny sarában, ujabban még is csak mozog. Összeírta a város a tűzoltó-köteles egyéneket, a kik e hó 15-ig tartoznak ügyüket rendezni a városnál, a mennyiben 20 korona lefizetésével megválthatják magukat a tűzoltóság alól.

— **Adomány.** Szkladányi Károly a templom előtti fészületre 10 koronát adományozott. Schreiber Aladár plebános.

— **Az anyakönyvezés köréből.** A belügyminiszter Molnár Ferenc s. jzöt a kökeszti, Csiznár Arnold sztantali és Tóth János ny. körjzöt az egei anyakönyvi kerületbe anyakönyves helyettesekké kinevezte és Kazinczy Pál kökeszti, Lehoczky Pál sztantali, Podhragay Zsigmond egei és Antal Géza ipolypásztói akvezető helyetteseket felmentette.

— **Féltékeny asszony.** Endrász Józsefné merei asszony harmad magával rátámadt az egyedül otthon levő Major Péternére, rázárta az ajtót, haját egy oldalon teljesen kitépte, é véresre verte. A patália oka féltékenység volt. Érdekes, hogy a bosszuvételt Endrász József a donhuán férj is tetlenül végignézte.

— **Póru jár orvadászok.** Az ipolyági járás főszolgabirája Klagyivik András kemencei lakost 600 kor. Bedross Ignác kemencei lakost 300 kor. Pásztor István bernecei lakost 300 kor. Pálkás István bernecei lakost 300 kor. Deutsch Adolf orgazdaságért 100 kor. Sági Istvánnét orgazdaságért 100 kor. Kerekes András bernecei lakost 60 korona bírság megfizetésére ítélte, azonkívül elkobozta a tettesek birtokában lévő 2 drb. Verndl. 1 Lefancheux és 2 drb. elültöltő fegyvert.

— **Az influenza feltünésekor** — körülbelül 10 év előtt -- divat-betegségnek látszott és nevettek rajta. Idővel azonban ezt a kéretlen vendéget alattomos és veszélyesnek kellett megismernünk. Veszélyes különösen ama utóbajok végett, melyekkel jár. Ezen utóbajok legrosszabbika a légutak és légszervek tartós hurutja, mely gyakran súlyos tüdőbajjá fejlődik. Ajánlatos tehát minden hurutnál, mely az influenzából fejlődik, oly szert használni, mely minden hátrányos következményeknek elejét veszi. Ily nevű kiváló szer a „Sirolin“, kellemes ízű, jól emészthető és jótékony hatású szirup, melynek alapelemei Thio-col és naracshéj-sirup. Ezen kitűnő gyógypráparatum minden hurutnál fényesen beválik, mert a legrövidebb idő alatt megszünteti s így nem eléggé ajánlható.

— **Herczeg Ferenc-Album** lesz a Gajári Odón szerkesztésével megjelenő Az Ujság független politikai napilap legközelebbi husvétii ajándéka. Karácsonyra pedig gyönyörű naptárral kedveskedik minden előfizetőjének — kivétel nélkül. Az Ujság, melynek

állandó főmunkatársai: Herczeg Ferenc, Kenedi Géza, Kóbor Tamás, Kozma Andor, Mikszáth Kálmán. nemcsak értékes ajándékokkal lepi meg előfizetőit, hanem kitűnő lapot is ad, mely értesültség, hirszolgalat, és bő tartalom dolgában a legfokozottabb igényeket is kielégíti. Ennek tudható be Az Ujság-nak páratlanul gyors elterjedése és közkedveltsége az egész országban. Az Ujság előfizetési ára: 1 óra 2 kor. 40 fillér, negyedévre 7 korona. — Megrendelő cím: Az Ujság kiadóhivatala Budapest. VII., Kerepesi-ut 54. sz.

— **A Magyar Festőművészet Albuma.** A magyar könyvkiadományok terén, eltűnést keltő diszmuvel fog a Pesti Napló olvasóinak karácsonyi ajándékul kedveskedni. Címe: A Magyar Festőművészet Albuma, és gyönyörű foglalata lesz a magyar festőművészet remekeinek, Kupeckytől és Mányokitól kezdve a jelenkorig. Mikor Munkácsy Mihály, Székely Bertalan, Lotz Károly, Benczur és Zichy Gyula Mihály vezetésével hatalmas gárda szolgálja a magyar festőművészetet. A magyar irodalomban nem jelent még meg ehhez hasonló nagy koncepciójú diszmu. Ötven nagyszabású magyar festmény fejezi e diszmu kát ékesíteni, művészi reprodukcióban. E gyönyörű könyvet karácsonyi ajándékul megkapja a „Pesti Napló” minden állandó előfizetője és díjazatlanul megkapja mindama új előfizetője, a ki egész éven át fel vagy negyedévenként vagy havonként, de megszakítás nélkül fizet elő a „Pesti Napló”-ra. A „Pesti Napló” előfizetési ára: egy évre 28 kor. Szerkesztősége kiadóhivatala: Budapest, VI., Andrássy-ut 27.

Ipolysági piaci árak.

Buza 100 klgként	kor. 18.00—18.50
Rozs	14.00—14.20
Árpa	15.50—16.00
Zab	14.60—15.00
Kukorica	15.50—16.00
Bab	24.50—25.00

Honti Henrik:

Három csók

és
— más elbeszélések. —

Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

Ára 1 kor., postán 1 kor. 10 fillér.

Önkéntes árverési hirdetmény.

A Hontmegyei Gazdasági Egyesület árverés alá bocsátja a tulajdonát képező ménistálót és a tartozékát képező bekerített udvart (az épületben lévő mázsáló kivételével.)

Az árverés Ipolyságon, f. évi október hó 12-ik napján d. u. 3 órakor a község házában fog megtartatni. Kikiáltási ár 6000 kor. Bánatpénz 600 kor.

Az árverési feltételek az egyesület titkári hivatalában megtekinthetők.

Ipolyság, 1904. szeptember 28.

Hontvármegyei Gazdasági Egyesület:

Pályi Pál
e. titkár.

Ügynökök
felvételnek kedvező fizetési feltételek mellett
Erzsébet-szanatoriumi-sorsjegyek
részletfizetés melletti előadására.
→ **FUCHS H. váltóháza** ←
BUDAPEST, IV., Kecskeméti-u. 1. szám.

1198. 1904. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Alulírott bíróság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatónak — Gutten Györgyné sz. Gutten Anna végrehajtást szenvedő elleni 361 korona 82 fillér tőke és járuléka iránti végrehajtási ügyében a területéhez tartozó Szénavár község 146. sz. jkvben A. I. 231. hrsz. ingatlan 320 kor., továbbá A. II. 618., 654., 648., 625—626., 641., 662., 672., 664., 675., 877., 1997—2000 hrsz. ingatlanok 338 kor. 80 fl. A III. 620., 650., 646., 633—634., 643., 659., 668., 665, 679., 895., 2007—2009. hrsz. ingatlanok és tartozékaik 358 kor. 80 fl. törvényes becsárban ugy Gutten Györgyné szül. Gutten Anna, mint Gutten István társ tulajdonos hányada, továbbá az ottani A I. 233., 1298—1301., 1314—1315., 1324., 1325., 1702. hrsz. ingatlanoknak Gutten Györgyné sz. Gutten Anna hányada 776 korona 60 fillér becsárban **1904. évi október hó 20-dik napjának délelőtti 9 órájkor** Szénavár községben a megállapított kikiáltási ár 10 százalékának bánatpénzzel letétele mellett a becsáron alul is el fognak árvereztetni.

A vételár az árveréstől azaz napjától számított 90 nap alatt három egyenlő részletben, 5% kamatokkal együtt lefizetendő.

A bánatpénzt az utolsó részletbe beszámítja.

Az árverési feltételek a bíróságnál, valamint a fent megjelölt községi előjárásnál megtekinthetők.

Kir. j. bíróság, mint tkvi hatóság.

Korponán, 1904. július 23-ik napján.

Holles dr.
kir. aljárásbíró.

700. 1904. Á. számhoz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur az 1904. évi szeptember hó 5-én kelt 50044. számú rendeletével az ipolyság—esztergom—székesfehérvári állami közut 24—25. szakaszán levő 34. számú hidnak állandó jelleggel való kiépítését, valamint az ezzel kapcsolatos ut és árok rendezést 4797 korona 09 fl. összeg erejéig engedélyezte.

A fent említett munkálatok kivételének biztosítása céljából az **1904. évi október hó 10-ik napjának d. e. 10 órájára** az ipolysági kir. épít. hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitézött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5 százalékának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendez. hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Ipolyság, 1904. szeptember 24-én.

**Hontvármegye magy. kir.
államépítészeti hivatala.**

1024. 1904. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ipolysági kir. járásbíró-ság 1903. évi V. 24. számú végzése következtében Szilágyi Mór ügyvéd által képviselt Felsenburg Ödön javára Zmeskall György és neje ellen 400 kor. s jár. erejéig fogantositott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1200 koronára becsült következő ingóságok u. m. örök nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ipolysági kir. járásbíró-ság 1904. évi V. 712. számú végzése folytán 400 kor. tőkekövetelés és jár. erejéig Paláston leendő eszközésére **1904. évi október 13. napjának d. e. 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX t. c. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Mindazok, a kik az elárverezendő ingóságok vételárától — a végrehajtót megelőzőleg — kielégítéshez tartanak jogot, elsőbbségi igényeiket az árverés megkezdéseig kötelesek bejelenteni.

Ipolyság, 1904. évi szeptember 20-án.

Balg Mór
kir. bír. végrehajtó.

Világhírű!

a „**REKORD**” festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerőlevél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48—63. cm. nagyságban, ára ... .. **20 korona.**

Legfinomabb kivitelű **Brom-, Platin- és kréta-rajz** ára ... .. **5 korona.**

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítünk mindenkinek **teljesen ingyen**, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenkint vagy egyszerre beküldi.

„REKORD”
festészeti műintézet
— BUDAPEST, —
VII. Rottenbiller-utca 46. szám.

Borjas teheneket
megvételre keresek.
Róth Lajos
Ipolyság.

Egy jó karban lévő **KÖLBER-féle**
Paszket-fődeles kocsi,
kevésbé használt, jutányos áron
eladó.
Wertheimer Jakabnál
Ipolyságon.

FERENC-
pálinka (sósorszesz).
Vértés gyógysz.
főle.
használatban a legha-
tásosabb. Feltétlen
tisztasága következté-
ben egy külső mint
belső használatra min-
denekelőtt **legjobban**
alkalmas, különösen is
a most annyira kedvelt
gyűrűmódszerre (massa-
ge.) Kifűző sikerrel hasz-
nálatik **köszvény, csúsz,**
meghűlések ellen, **hémorrhoid,** **hemorrhoid,**
gyulladás és kelésnél továbbá a **fejőr** erős
tésére, valamint a **száj** tisztítására; **belsőleg,**
gyomor-göres, rosszullét, fejfájás stb. ellen
Katonáknak, vadászoknak turistáknak, levelhor-
dóknak s általában sokat gyaloglóknak nélkülözhe-
tetlen. Valódi csak a mellékelt névjegygyel. Egy
üveg 30 fl., 1 és 2 korona. Kapható a gyógy-
szertárakban és fűszerkereskedésekben, általában
ott, hol plakátok a fenti védjeggyel látha ok.
Ipolyságon: **Bolner Pál** és **Dombó**
Károly uraknál, valamint közvetlen:
VÉRTES L. Sas-gyógyszertár Lugoson.

Tavaszi bük köngyag
métermázsánként 24 ko-
ronáért a balassagyar-
mati vasúthoz szállítva
kapható
Pollatsek Rezső
gabonakereskedőnél
Balassagyarmaton.

Jónak, a jobb
az ellensége.
Tényleg a legjobb az eddig használatban levő
szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut
fehérneműek mosására, a **Schicht** által újonnan feltalált
mosó kivonat,
'Asszonydicséret'
védjeggyel,
a fehérnemű beáztatására.

- Előnyök:**
1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkenti.
  2. Fáradtságot a negyedére.
  3. A szóda használatát teljesen fölültesse teszi.
  4. Minthogy tisztább, tehát fehérebbé is varázsolja a
fehérneműt.
  5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan,
amiért az alant jegyzett czég kezességét vállal.
  6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más
mosószernél.
- Nélkülözhetetlenné válik minden háziasszony és
mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.
Mindenütt kapható.

Schicht - szappan
„szarvas“ vagy „kulcs“

jegggyel
legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb
szappan.
Minden káros alkatrészeketől mentes.
Mindenütt kapható!
Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk,
hogy minden darab szappan a „Schicht“
névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen
ellátva.

Schicht György, füssig
a legnagyobb gyár a maga nemében,
az európai szárazföldön.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak.
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-
rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők,
boronák,
sorvetőgépek, Planét jr. kapálók,
szecskaavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálóok
örlőmalmok, egytetemes aczél-ekék, 2- és 3-vasu
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Takarmánycikkek legolcsóbb beszerzési forrása!
DUKES és HERCZOG, GALGÓC
erőtakarmány és műtrágya nagykereskedés.
Alapított 1873-ban.
Takarmányneműek:
Finom és durva buzakorpa,
Rozskorpa,
Malátacsira,
Melasse,
Olajpogácsa,
Szárított répaszelet,
Szárított sörtrököly,
Szárított szeszmoslák,
„Union“ fehér tengeri moslák.
Műtrágyafélék:
Chilisalétrom,
Kainit,
Kálisó 20, 30 és 40 %-os,
Superphosphat,
Szárított marhatrágya,
Thomassalak,
Trágyafősz (gyps).
Közvetlen bevétel **chilisalétromban** 1905. tavaszi szállításra.
Mintázott árajánlatokkal kívánságra készséggel szolgálunk.

A vidéken lakó családoknak
mellőzhetetlen
a **hygienikus és teljesen szagtalan**
csasz. és kir. szabadalmazott
szobakloset,
nely mint elegáns butordarab, bármilyen lakásban
elhelyezhető.
Isztentoló kocsi
Hyg. köpcsészek
Bidettek és irrigatorok
Mosdó- és fürdőkádak.

Képes árjegyzéket ingyen és bér-
mentve küld
GUTTMANN L.
closet-gyár
Budapest, IV., Varosház utca 2. szam
(Kosuth Lajos-utca sarkán)

Ligeti József

kelmefestő és vegytisztító,
Balassa-Gyarmaton.
Ipolypart 5. a kis hídnál.

Van szerencsém nagyérdemű közönség becses tudomása hozni, hogy *megfestés végett* elvállalok bármily színehagyott női és úri ruhákat egészben vagy elfejtett állapotban (férfi-ruhák mindig egészben) bármilyen színre, női ruhákat kívánatra esinos mintákkal megmintázva, úgy mint szövet, posztó, selyem, bársony, liszter, delin, kázmér, barchet, karton, vászon, perkál, klott, kötény, kabátka, bluzokat, szalaz, csipke, függöny, ágy és asztal terítőket, harisnyákat, nadrág, mellény és kabátokat téli vagy nyárit és minden e szakba vágó cikket.

Ugyisint *vegyi tisztításra* mindenféle női- és úri-ruhákat és csipke-függönyök tisztítását és rá-mázását is elvállalom és a legrövidebb idő alatt elkészítem.

Vidékről hozzám intézett kérdésekre azonnal válaszolok és a postán küldött ruhákat pontosan és jutányos áron számítva hiány nélkül vissza küldöm.

Maradtam kiváló tisztelettel

Ligeti József
kelmfestő.

**BRÁZAY FÉLE
SÓSBORSZESZ**

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLÉKELVE VAN!

Tejszövetkezetek figyelmébe!

Az **Alfa Separator**
Részvénytársaság

BUDAPEST, V. Lomb-utca 11.,
gyárának alulirott képviselője szervez és berendez tejszövetkezeteket a legkisebbektől a legnagyobbakig, kézi-, turbina- és erőhajtásra, hazánkban a legjobbaknak elismert tejgazdasági gépekkel.

Vállalkozik a vajgyártás és az összes gépekkel való bánásmód betanítására.

Polivka János tejszövetkezetek
berendezője
DOBRONYA. (Zólyom m.)

A PESTI NAPLÓ új karácsonyi ajándéka.

A Magyar

FESTŐMŰVÉSZET ALBUMA

Páratlan díszű, külső kiállításában és belső tartalmában egyedül álló remekmű, a melyet a „Pesti Napló” az 1904. év karácsonyára szánt meglepetésül olvasóinak. Eddigi karácsonyi ajándékainak díszes sorozatát folytatja most a „Pesti Napló”, új és minden eddigi ajándékot messze túlszárnyaló díszművel, melynek címe ez lesz:

A magyar festőművészet Albuma

A magyar festőművészet remekeinek gyönyörű foglalatja lesz ez a páratlanul álló díszműve, a mely a magyar festés remekait fogja felölelni a XVII. század nagy magyar festőitől, *Kupeczky-től* és *Mányoky-tól* kezdve egész a jelenkorig, amikor *Munkácsy Mihály, Székely Bertalan, Lotz Károly, Benczur Gyula, Madarász Viktor* és *Zichy Mihály* vezetésével hatalmas gárda szolgálja a magyar festőművészetet. A magyar irodalomban nincs még olyan mű, amely a magyar festőművészetet ilyen gazdaságban mutatja be *Ötven nagyszabású festményt* szemeltünk ki, amelyet mesteri kivitelű

Albumot eseményre avatták a magyar könyvpiacra.

Ezenkívül a magyar festőművészet történetét a könyvben elsőrendű esztétikai és művészeti érdekes és népszerű előadásban fogják bemutatni. A szöveget *számos festménynek* a szöveg köze nyomott másolata fogja kísélni, úgy, hogy az ötven többszínnyomású műla pul együtt *A Magyar Festőművészet Albuma* a leggazdagabb és legdíszesebb tára lesz a magyar festőművészetnek *A Magyar Festőművészet Albumát* meg fogja kapni *Pesti Napló* minden előfizetője, aki az év végéig, akár havonta is, de állandóan és megszakítás nélkül előfizető marad. Minden félreértés elkerülése végett azonban meg kell jegyeznünk, hogy azok az új előfizetők, akik az 1904. évre szóló előfizetésük fejében a *Vörösmarty-Albumot* megkapták, a Magyar Festőművészet Albumára csak úgy tarthatnak igényt, ha egy további egész évre előfizetnek.

Ötven műlapon

mutatunk be a magyar közönségnek. Az ötven műlap nagyrésze gyönyörű

sok színnyomású kép

lesz, olyan mint a melyek a *Vörösmarty-*

A Pesti Napló előfizetési ára egész évre **28 kor.**, félévre **14 kor.**, negyedévre **7 kor.**, egy hóra **2 kor. 40 fillér.** — Szerkesztősége és kiadóhivatala:

B u d a p e s t, VI. Andrassy-ut 27. szám alatt van.

Kiállítás „Feuerschütz”
BERLIN 1901.
Aranyérem
legmagasabb díj.

SINGER VARRÓGÉPEK

családi használatra

és a legkülönbözőbb ipari célokra.

Nagy tartósság! Pédás szerkezet! Egyszerű kezelés! Nagy munkaképesség!
1903. évben csupán Ausztriában és Németországban

Kilenc magas kitüntetés.

Díjtalan oktatás a divatos műhímzés összes műszakaiból.
Elektromotorok varrógéphajtásra.

SINGER CO. varrógép részvény-társaság

LÉVA, Kazinczy-utca 2. szám. (Bakó-féle ház.)

Fióközletek a monarchia minden nagyobb városaiban.

Kiállítás „Feuerschütz”
BERLIN 1901.
Aranyérem
legmagasabb díj.

Nyomatott NEUMANN JAKAB gyorsajtóján Ipolyságon.